

Сваки шести пар има проблем са стерилитетом

КОНЗИЛИЈУМ

Испитивања показују да код сваког четвртог пара није могуће открити узрок неплодности, каже прим. др Милан Перовић

Данијела Давидов-Кесар

У протеклих неколико година у медијима се често износе подаци о броју парова који имају проблем са стерилитетом, па се тако помиње да муке с добијањем потомства има од 100.000 до 150.000 парова, односно сваки шести пар. Ипак, у нашој земљи, као и у највећем броју држава, прецизних званичних података о томе нема. Стручњаци у свету проценили су да се ниво неплодности незнатно променио у протеклих 20 година и да је пораст укупног броја неплодних парова последица пораста укупног броја становника на планети.

Према речима примаријуса др Милана Перовића, научног сарадника на Гинеколошко-акушерској клиници „Народни фронт“, свеопшти утисак да учесталост стерилитета расте можда је неоправдан и може бити последица тога да људи чешће отворено говоре о свом проблему и одлазе код лекара ради лечења неплодности.

– С друге стране, можда је утисак оправдан, имајући у виду поуздана сазнања о све већем броју материја и супстанци које нега-

тивно утичу на плодност, а које се користе у свакодневном животу. Наша држава значајно се укључила у решавање проблема стерилитета, имајући у виду да неке развијеније и богатије државе не учествују или делимично учествују у финансирању вантелесне оплодње, а наша држава омогућава два бесплатна покушаја – истакао је др Перовић.

Испитивања показују да код сваког четвртог пара није могуће открити узрок неплодности. Када је узрочник познат, у 40 одсто случајева везан је за жену, 40 одсто за мушкарца, а у преосталих 20 одсто оба партнера имају неку врсту проблема. Најчешћи разлози стерилитета, напомиње наш саговорник, код жена су изостанак овулације (који се јавља код синдрома полицистичних јајника, поремећаја рада штитне жлезде или превременог губитка функције јајника), непроходност јајовода (најчешће као последица запаљенских процеса), миом и ендометриоза. Важно је истаћи да је и старије животно доба све чешћи узрок стерилитета.

– Велики број парова одлучује се да одложи остваривање потомства, иако се плодност

Милан Перовић

жене значајно смањује средњом четврте деценије живота. Код 95 одсто жена од 35 година трудноћа се оствари током три године редовних незаштићених односа, док у истом периоду само 75 одсто жена од 38 година затрудни. Код мушкарца је најчешћи узрок неплодности поремећај броја, покретљивости и облика сперматозоида. Већина плодних парова оствари трудноћу у року од годину дана редовних незаштићених односа. Зато се сматра да, уколико након овог периода трудноћа не настане, пар треба да се обрати надлежном лекару у циљу испитивања и лечења неплодности – објаснио је др Перовић.

Иако је процедура за припрему за вантелесну оплодњу свуда у свету сложена, у највећем броју случајева сва потребна испитивања и анализе код жене се могу обавити за две до три недеље, а код мушкарца за један дан. Након прикупљања свих анализа, пар одлази на лекарску комисију која треба да провери да ли су задовољени критеријуми за процес вантелесне оплодње. На основу позитивне одлуке ове комисије, дирекција Републичког фонда за здравствено осигурање обавља њихово рас-

поређивање у здравствену установу за коју се пар определио, али и на основу евиденције о попуњености капацитета здравствених установа. Често први покушај вантелесне оплодње, нажалост, буде неуспешан. Међутим, наш саговорник напомиње да се истрајност у вантелесној оплодњи исплати. Само пет одсто парова не оствари трудноћу током прва три покушаја вантелесне оплодње.

– За укључивање у програм бесплатне вантелесне оплодње коју финансира држава потребно је да су исцрпљене друге могућности лечења неплодности, да жена није рађала или нема живу децу и да има до 40 година у моменту добијања одлуке о испуњености услова за укључивање у процес вантелесне оплодње, да има очувану функцију јајника и нормални индекс телесне масе (мањи од 30). Мушкарца мора да има такозване живе сперматозоиде у ејакулату. Свакако, успешност вантелесне оплодње зависи и од стручности тима гинеколога и биолога, опремљености и организованости центра у којем се врши ова процедура. Пре две године имао сам привилегију да се придружим тиму лекара који се баве вантелесном оплодњом у ГАК „Народни фронт“, који већ годинама бележи највећи успех у земљи и региону и на чијем се челу налази проф. др Елиана Гаралејић. Наш проценат клиничких трудноћа у 2013. години износио је чак 52 одсто – додао је др Перовић.